Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 666/2025
02.07.2026. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица, Јасминке Обућина, Татјане Миљуш и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници тужиоца „Јањић превоз“, д.о.о. Рибнице, Врање, чији је пуномоћник Игор Стојичић, адвокат из ..., против туженог Компанија „Дунав осиграње“ а.д.о. Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2524/25 од 28.08.2025. године, у седници већа одржаној дана 02.07.2026. године, донео је

П Р Е С У Д У

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2524/25 од 28.08.2025. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2524/25 од 28.08.2025. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Привредног суда у Београду П 5253/23 од 16.04.2025. године, ставом један изреке, обавезан је тужени да плати тужиоцу износ од 4.741.006,00 динара на име накнаде штете, са законском затезном каматом почев од 02.11.2020. године до исплате. Ставом два изреке, обавезан је тужени да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 481.395,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 2524/25 од 28.08.2025. године, потврђена је пресуда Привредног суда у Београду П 5253/23 од 16.04.2025. године.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Тужилац је доставио одговор на ревизију.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“бр. 72/11...10/23) прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

Поступајући по наведеној одредеби Врховни су је оценио да су у конкретном случају испуњени услови за одлучивање о ревизији туженог као о посебној. Наиме, ревизијом се указује на правно питање тумачење појма „употреба моторног возила“ у смислу одредаба Закона о облигационим односима и Закона о обавезном осигурању у саобраћају, због чега је одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни суд је испитао побијану пресуде применом члана 408. ЗПП, и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник теретног возила „...”, рег.бр. ... ...-... и прикључног возила ... рег.бр. …-… …, да су означена возила изгорела у пожару дана 11.10.2020. године док су се налазила на паркингу Привредног друштва Топтранс д.о.о., да је до пожара дошло у кабини возила ... рег.бр. ... ...-..., власништво привредног друштва СТ Транс из Књажевца, које је било паркирано на истом паркингу, да се ватра са овог возила пренела на теретно и прикључно возило тужиоца, те да је возило рег.бр. ... ...-... у тренутку настанка штете било осигурано код туженог полисом обавезног осигурања власника моторних возила од одговорности за штете причињене трећим лицима. По овлашћењу заменика Основног јавног тужилаштва у Нишу извршен је увиђај на лицу места од стране ОКП Ниш, којом приликом је установљено да је узрок пожара кратак спој на бакарним проводницима електроинсталације на означеном камиону и да је место настанка пожара предњи десни део камиона марке ... рег.бр. ... ...-... у пределу испод кабине, те да кривични поступак није покренут, јер није било основа сумње да је било које лице извршило кривично дело за које се гони по службеној дужности. На основу налаза и мишљења вештака је утврђено да је оштећено возило „...” комплетно изгорело, да технички није изводљива поправка возила и да висину штете представља обрачун висине тоталне штете, а да висина тоталне штете на возилу „...”, рег.бр. ... ...-... износи 2.449.226,00 динара, да укупна изгубљена зарада за теретно возило рег.бр. ... ...-... износи

780.540,00 динара да је предметно возило тегљач, да нема носивост, већ се носивост рачуна по прикључном возилу које може да повуче, а она је не мања од 25т, да је дозвољено оптерећење седла вучног возила (тегљача) 10т, да је прикључно возило ... рег.бр. ...-... ... у великом степену изгорело, да технички није изводљива поправка возила да висину штете на возилу представља обрачун висине тоталне штете, да висина тоталне штете на приљкучном возилу износи 1.020.000,00 динара, а да је изгубљена зарада за наведено прикључно возило 351.240,00 динара.

Међу странкама је спорно да ли је конкретна штета покривена обавезним осигурањем од одговорности власника моторних возила, односно да ли је штета настала услед употребе возила.

Првостепени суд налази да појам „употреба возила“ обухвата пре свега радње које су у служби функције возила, а то су вожња, кретање од места до места односно превоз путника и ствари. Те радње нужно укључују и одређене пратеће радње у превозу као што су укрцај и искрцај путника и ствари из возила у возило, заустављање и паркирање возила. Функција возила као превозног средства по становишту првостепеног суда обухвата такозване кинетичке ризике употребе возила који се односе на кретање возила, као и статичке ризике употребе возила који су ризик за околину када је возило у мировању, односно када је заустављено или паркирано. Према становишту првостепеног суда, паркирање возила на званичном паркинг простору је у складу са његовом уобичајеном функцијом као превозног средства, имајући у виду да су паркирање и раздобље мировања возила природне и нужне фазе употребе возила као превозног средства и оно се употребљава у складу са својом функцијом превозног средства и док се креће и док је паркирано између два кретања – путовања, из чега се закључује да се паркирање возила може сматрати употребом возила које је у складу са уобичајеном функцијом тог возила. Првостепени суд је становишта да се возило паркирано на месту које служи за јавно паркирање сматра возилом у употреби, а то подразумева постојање одговорности осигуравача за штету која је узрокована пожаром са паркираног возила. Налази да штета настала према трећем лицу самозапаљивањем моторног возила паркираног на званичном паркинг простору је штета нанета моторним возилом у употреби, због чега постоји одговорност осигуравача за пожар који се проширио и на околна возила. Сматра да се употреба возила не може тумачити само као коришћење возила током кретања, већ се подразумева и време између једног и другог превоза, док је возило паркирано на јавним површинама које томе служе.

Другостепени суд у целости прихвата тумачење појма „употреба возила“, које је дао првостепени суд, налазећи да све радње у служби функције возила, укључујући кретање, превоз, као и заустављање и паркирање, подразумевају „употребу возила“. Сматра да је тумачење првостепеног суда у складу са чланом 18. Закона о обавезном осигурању у саобраћају којим је прописано да обавезно осигурање покрива штету насталу употребом моторног возила у саобраћају. Становишта је да је првостепени суд извео правилан закључак применом члана 189, 190 и 941. ЗОО, да појам „употреба возила“ није изричито дефинисана једним законом, али да се тумачи као радње у служби функције

возила, укључујући и кретање, превоз, као и пратеће радње: заустављање и паркирање, односно да паркирање на јавном паркингу представља уобичајену функцију возила као превозног средства и да је возило „у употреби“ и када је заустављено.

Становиште нижестепених судова у целости прихвата и Врховни суд.

Одредбом члана 18. Закона о обавезном осигурању у саобраћају прописано је да је власник моторног возила дужан да закључи уговор о осигурању од одговорности за штету коју употребом возила причини трећим лицима услед смрти, повреде тела, нарушавања здравља, уништења или оштећења ствари, осим за штете на стварима које је примио на превоз (осигурање од аутоодговорности).

Према члану 897. ЗОО Уговором о осигурању, обавезује се уговарач осигурања да плати одређени износ организацији за осигурање (осигуравач), а организација се обавезује да, ако се деси догађај који представља осигурани случај исплати осигуранику или неком трећем лицу накнаду, односно уговорену своту или учини нешто друго.

Према члану 941. ЗОО у случају осигурања од одговорности, оштећено лице може захтевати непосредно од осигуравача накнаду штете коју је претрпело догађајем за који одговара осигураник, а највише до износа осигуравачеве обавезе.

Устав Републике Србије предвиђа да суд суди на основу Устава, Међународних уговора и Закона. Република Србија закључила је и законом потврдила Споразум о стабилизацији и придруживању – Закон о ратификацији споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица и РС („Сл.Гл. Међународни уговор број 83/08“). Чланом 72. овог Међународног уговора Србија је преузела обавезу да постојеће и будуће право усклади са правним тековинама ЕU.

У нашем позитивном праву не постоји конкретна дефиниција појма „употреба моторног возила“. Неспорно је да полазећи од околности сваког конкретног случаја треба процењивати значење појма „употреба моторног возила“.

Врховни суд је становишта да су нижестепени судови имајући у виду утврђено чињенично стање, правилно закључили да се „употреба возила“ не може тумачити само као коришћење возила током превоза, већ и време између превоза, док је возило паркирано на јавним површинама које томе служе, с обзиром да та радња представља редовну радњу приликом употребе возила. Наведено тумачење је у складу са тумачењем Суда ЕУ да појам „употреба возила“ и закључком да грађанска одговорност по основу уговора о обавезном осигурању у саобраћају покрива штете настале приликом сваке употребе возила када преовлађујућу функцију возила чини његова употреба као превозног средства, без обзира на место употребе (на јавном путу или било којој јавној површини или паркираном поседу). Наведено становиште је изражено у одлуци суда Европске уније број С-162/13 у предмету „ВНУК против Триглав осигурања“ од 04.09.2014. године (одлука донета по захтеву за претходно одлучивање поводом тумачења члана 3. став 1.

Директиве 72/166/EZ, поднетом од стране Врховног суда Словеније дана 13.03.2013. године).

Стога, имајући у виду да је у конкретном случају возило тужиоца оштећено у пожару који се проширио са суседног возила, које је било осигурано код туженог, док су возила била паркирана на јавном паркингу и била у функцији превоза, то је штета на возилу тужиоца настала употребом возила осигураном код туженог, па су нижестепени судови правилно применили члан 189,199 и 941. ЗОО.

Сходно горе наведеном, а на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

Одлука о захтеву тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији садржана у трећем ставу изреке донета је применом члана 161. став 1. у вези члана 154. Закона о парничном поступку, јер по налажењу Врховног суда трошкови одговора на ревизију нису били неопходни за вођење ове парнице.

Председник већа – судија
Татјана Матковић Стефановић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић